تحلیل روز

سیدرضا قزوینی غرابی
international@khorasannews.com

۲۶ یا ۴۱ درصد مشارکت؟

انتخابات شوراهای استانی عراق پس از چند سال وقفه، در سرتاسر عراق به جز اقلیم کردستان (در اقلیم فقط آوارگان و نظامیان حق شرکت داشتند) برگزار شد. کمیساریای عالی انتخابات، نسبت مشارکت شهروندان را حدود ۴۱ درصد و تعداد رأی دهندگان را ۶/۶۰۰ میلیون نفر از ۱۶ میلیون واجد رأی اعلام کرد. مبنای محاسبه کمیساریا دارای اشکال آگاهانه است. از این حیث آگاهانه، که کمیساریا می داند نسبت مشارکت در انتخابات باید از طریق نسبت رأی دهندگان به کل جمعیت بالای ۱۸ سال عراق (جز اقلیم) محاسبه شود، یعنی ۲۴/۶۶۷/۰۰۰ واجد شرایط، نه ۱۶ میلیون نفری که برای دریافت کارت شرکت در انتخابات مراجعه کرده‌اند. بنابراین آمار واقعی مشارکت ۲۶/۷ درصد بوده است نه ۴۱ درصد. نکته دیگر مقایسه مشارکت سنی ها و شیعیان با یکدیگر است. به رغم حجم بسیار بالاتر شیعیان نسبت به سنی ها در کل جمعیت کشور، اما در این انتخابات میزان مشارکت هر دو طایفه شیعه و سنی با یکدیگر تقریبا برابر بوده است. افزون بر این که متوسط نرخ تقریبی مشارکت سنی ها ۵۵ درصد و شیعیان ۳۶ درصد بوده است که نشان می دهد چگونه با کاهش زیاد حجم مشارکت شیعیان، سنی های کم جمعیت تر، خود را به پای آن ها رسانده اند. این به معنای بسیج گسترده سنی ها در انتخابات نیست، زیرا شرایط بی توجهی به انتخابات، سراسری است، اما مبین یک وضعیت نامطمئن در میان شیعیان و پایگاه اجتماعی رهبران شیعی است. اهمیت این موضوع در ترکیب اعضای شوراهای استان هایی که جمعیت مختلط سنی و شیعه دارند، به خصوص بغداد، بصره و دیالی مشخص می شود و عملا ترکیب اعضای شورای یک استان منطبق بر ترکیب مذهبی واقعی آن استان نخواهد بود و منجر به بر هم خوردن توازن و ظهور چالش هایی خواهد شد. با روشن شدن نامزدهای پیروز نهایی، نقشه سیاسی جدید کشور عراق هم مشخص می شود که موضوع دیگری است و درباره آن خواهم نوشت.

نکته

صابر گل عنبری
international@khorasannews.com

انتخابات از مد افتاده!

دو انتخابات در منطقه برگزار شد؛ ریاست جمهوری مصر و شوراهای استانی عراق که با وجود تفاوت‌هایی که با هم داشتند - یکی در بستری توتالیتر و دیگری در بستری نیمه دموکراتیک برگزار شد - اما هر دو فاقد حداقل مولفه‌های معنابخش انتخاب به عنوان رهیافتی مدرن در مسیر توسعه بودند. مشارکت حدود ۲۶ درصدی (به نسبت واجدان شرایط رای به استثنای اقلیم کردستان) در عراق، رویگردانی از نظام سیاسی پساصدام مبتنی بر هویت‌طلبی الیگارشی به نام مذهب و قومیت، به جای سیاست متعارف برخاسته از کلان مفهوم دولت-ملت است. پیروزی ۸۹ درصدی سیسی در مصر نیز در امتداد همان دیکتاتوریزه شدن امر انتخابات در خاور میانه از قدیم است که صدام، مبارک، اسد و بن علی و ... را با ارقامی نزدیک به ۱۰۰ درصد برنده اعلام می کرد. در نتیجه، امروز چنین انتخاباتی نه راه حل و مزیت سیاسی، بلکه خود بخشی از مشکل است. نتیجه این که دولت های عربی فاقد انتخابات در خلیج فارس با اقتدارگرایی غیردموکراتیک اما توسعه‌گرا در جلب رضایت عمومی موفق می‌شوند، اما برگزاری انتخابات با فرمول پیشگفته در آن کشورها تنها نارضایتی را بیشتر می کند.

فلسطین

تخریب کامل آثار هخامنشی در غزه

موسسه فورنزیک آرکیتکچر در گزارشی تحقیقی از تخریب مهم‌ترین مکان‌های باستان‌شناسی غزه در حملات هوایی، تخریب سطحی با تانک و بولدوزر و نصب پمپ‌های آب برای پر کردن تونل‌های حماس توسط اسرائیل خبر داد.

دادگاه عالی کلرادو ترامپ را از شرکت در انتخابات مقدماتی این ایالت منع کرد

آغاز جنگ روانی علیه دونالد

دادگاه عالی کلرادو با چهار رای موافق و سه رای مخالف اعلام کرد که با توجه به «نقش دونالد ترامپ در شورش ششم ژانویه کنگره»، رئیس جمهوری پیشین آمریکا در این ایالت صلاحیت شرکت در انتخابات را ندارد. ترامپ بارها این اتهام را رد کرده است، اما قضات این دادگاه که همه از سوی فرمانداران دموکرات انتخاب شده‌اند، بر نقش او تاکید دارند. دادگاه عالی کلرادو به استناد بند سوم متمم ۱۴ قانون اساسی ایالات متحده آمریکا، عدم صلاحیت ترامپ برای نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری را اعلام کرد. بند سوم متمم چهاردهم قانون اساسی آمریکا بر این نکته تاکید می کند که هیچ کس نباید در آمریکا منصبی (دولتی) در اختیار داشته باشد، اگر «درگیر قیام یا شورش علیه [ایالات متحده] شده باشند یا به دشمنان آمریکا کمک کرده باشد». تصمیم دادگاه عالی کلرادو مبنی بر این که دونالد ترامپ از نظر قانون اساسی فاقد صلاحیت برای حضور در انتخابات مقدماتی ایالتی سال آینده است، نشان دهنده توبیخ خیره کننده رئیس جمهور سابق و سطح جدیدی از پاسخگو شناختن او به خاطر تلاش‌هایش برای براندازی انتخابات ۲۰۲۰ است که چشم انداز انتخاباتی او در سال ۲۰۲۴ را تهدید می کند، کاری که چهار کیفرخواست مطرح شده علیه او نتوانسته‌اند انجام دهند. شاید این آخرین شگفتی برای حسن ختام یک سال پر از رویدادهای بی‌سابقه‌ای باشد که ترامپ را احاطه کرده‌اند، اتفاقی که چالش‌های جدید و بالقوه بزرگی برای دموکراسی آمریکایی ایجاد می کند که در آستانه سال انتخابات پرالتهاب از سوی رئیس جمهور سابقی است که از هرج و مرج سیاسی استقبال می کند. بر اساس گزارش ها، دادگاه عالی کلرادو با صدور این رأی، حکم دادگاه بدوی درباره شکایت از ترامپ را نقض می کند. در دادگاه بدوی این حکم صادر شده بود که به رغم نقش داشتن ترامپ در رویدادهای روز ششم ژانویه یا همان «شورش کاپیتول» او می‌تواند در رأی‌گیری برای انتخاب ریاست جمهوری آینده در این ایالت به عنوان نامزد انتخاباتی حضور داشته باشد. به گزارش آسوشیتدپرس، اجرای این حکم تا چهارم ژانویه ۲۰۲۴ و تصمیم دیوان عالی کشور به تعویق افتاده است. از ۹ قاضی دیوان عالی، ۶ قاضی جمهوری‌خواه و ۳ قاضی دموکرات هستند. ترامپ در زمان ریاست جمهوری، ۳ قاضی دیوان را انتخاب کرده بود. سال آینده ممکن است به یکی از پرهرج و مرج‌ترین سال‌ها در تاریخ حقوقی آمریکا تبدیل شود. دادگاه عالی ایالات متحده هم با تصمیم گیری درباره واجد شرایط بودن ترامپ برای کاخ سفید و هم مصونیت از پیگرد قانونی به دلیل تلاش‌هایش برای براندازی انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ مواجه خواهد شد. عصر سه شنبه، پس از اعلام حکم دادگاه، دونالد ترامپ، رئیس جمهوری پیشین آمریکا، در جمع هواداران خود گفت رقیبان او از نهادهای قانونی برای مداخله در سطوح بالای انتخابات استفاده می کنند. ترامپ که به ایالت آیووا سفر کرده است، به نظرسنجی‌هایی اشاره کرد که بر اساس آن، او از جو بایدن، رقیب دموکرات خود جلو افتاده است. خارج از دادگاه، ترامپ به طور فزاینده‌ای از لفاظی‌های تحریک‌آمیز استقبال می کند، در صورتی که سال آینده قدرت را به دست بگیرد، از دیکتاتور بودن استقبال می کند و حملاتی را علیه مخالفانش انجام می‌دهد که یادآور تبلیغات نازی‌هاست. ترامپ در مراسمی در آیووا در شامگاه سه‌شنبه اظهارات تحریک‌آمیز خود را درباره مهاجران تکرار و با انتقادهای کمپین بایدن و دیگران مبنی بر تکرار سخنان آدولف هیتلر مخالفت کرد. ترامپ گفت: «اتفاقاتی که دارد می‌افتد دیوانه کننده است. آن‌ها دارند کشور ما را خراب می کنند و درست است، آن ها دارند خون کشور ما را نابود می کنند. این کاری است که آن ها انجام می‌دهند. دارند کشور ما را ویران می کنند. آن ها دوست ندارند که من این را بگویم و من هرگز «نبرد من» (کتابی نوشته هیتلر) را نخوانده‌ام.»

نگاه ها به قاهره

با سفر غیرمنتظره هنیه به مصر زمزمه‌های برقراری آتش‌بس جدید، بیشتر از قبل شده است. تلفات ارتش اسرائیل نیز به ۴۶۶ کشته افزایش یافت

در حالی وارد هفتادوپنجمین روز عملیات طوفان الاقصی می‌شویم که در عرصه سیاسی، تحرکات دیپلماتیک برای برقراری آتش بس در غزه و انجام تبادل اسرا ادامه دارد. در این راستا هیئتی به ریاست اسماعیل هنیه رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس برای دیدار با مقامات مصری وارد قاهره شده است. «زیاد النخاله» دبیر کل جنبش جهاد اسلامی نیز به دعوت رسمی مصر راهی قاهره خواهد شد تا راه‌های توقف جنگ و قرارداد مبادله اسیران را بررسی کند. وب سایت عبری والا در این زمینه به نقل از مسئولان ارشد صهیونیستی اعلام کرد: اسرائیل به قطر اطلاع داده که آماده برقراری حداقل یک هفته آتش‌بس در نوار غزه برای آزادی حدود ۴۰ تن از اسرای اسرائیلی است. مسئولان اسرائیلی اعلام کرده‌اند که اسرائیل آمادگی خود را برای آزادی اسرای فلسطینی ابراز کرده و این بار جدی‌تر از توافق قبلی است. ارتش اسرائیل هم دیروز خبر داد که یکی از نظامیانش در نبرد با نیروهای فلسطینی در غزه کشته شده است تا تعداد تلفاتش از ابتدای جنگ غزه به ۴۶۶ نظامی برسد. به گفته ارتش اسرائیل، این نظامی تازه کشته شده از تیپ «گولانی» و راننده نفربر زرهی «نمر» بود، نفربری که اوج فناوری زرهی اسرائیل را به همراه دارد. همچنین طبق آمار ارتش اسرائیل، ۱۳۹ نظامی این رژیم از ابتدای آغاز جنگ زمینی در غزه به دست رزمندگان مقاومت کشته شده‌اند؛ گروه‌های مقاومت در غزه اما آمار واقعی را بسیار بیشتر از این می‌دانند. همزمان، دفتر نخست‌وزیری مالزی ممنوعیت پهلوگیری کشتی‌هایی با پرچم اسرائیل در بنادر این کشور را و اکنشی به عملکرد اسرائیل در جنگ با حماس خوانده و اعلام کرده که این ممنوعیت فورا به اجرا درمی‌آید.

■ علت بالای تلفات نظامیان صهیونیست

تا پیش از جنگ غزه، گولانی نامی بزرگ برای صهیونیست‌ها بود. این نام نشانگر زبده‌ترین جنگجویان ارتش اسرائیل بود و یکی از تیپ‌های کماندویی معروف اسرائیل که این رژیم تبلیغ بسیاری روی آن انجام می‌داد؛ تیپ معروف گولانی بود که به ادعای مقامات اسرائیلی، هر نظامی عضو این تیپ برابر با ۱۳ نظامی معمولی توان دارد، اما حالا درباره علت آمار بالای تلفات ارتش رژیم صهیونیستی به ویژه تیپ گولانی، نظرات گوناگونی گفته شده است و برخی علت تلفات بالای ارتش رژیم صهیونیستی و به ویژه تیپ گولانی در نبرد کنونی غزه را به دلیل عوامل ذیل ارزیابی کرده‌اند: نبرد ترکیبی غزه: نبرد غزه یک نبرد کلاسیک به شمار نمی‌رود، بلکه ارتش رژیم صهیونیستی در برابر یک ارتش چریکی قرار گرفته که به راحتی قادر به خسته کردن نظامیان صهیونیست است. آمادگی حماس: یک فرمانده ارتش اسرائیل به سی ان ان گفته است که حماس مدت زیادی را صرف آماده سازی خود برای جنگ، ساختن یک سیستم تونل وسیع، ایجاد تله ها و دفاع کرده بود. این احتمالا یکی از دلایلی است که چرا جنگ ۲۰۲۳ در غزه برای ارتش اسرائیل مرگبارتر از عملیات زمینی آن در سال ۲۰۱۴ بوده است. ارتش اسرائیل در جنگ ۵۱ روزه غزه فقط ۶۷ نظامی خود را از دست داد، اما اکنون آمار واقعی تلفات شاید به حدود هزار نفر هم برسد، هرچند آمار رسمی تلفات ارتش را کمتر از ۵۰۰ نفر در روز هفتاد و سوم جنگ می‌داند. این در حالی است که برخلاف نیروهای حماس، ارتش رژیم صهیونیستی طی یک سال گذشته همواره درگیر اختلافات داخلی بر سر برنامه اصلاحات قضایی نتانیاهو بوده است و حتی برخی افسران نیروی هوایی تا پیش از جنگ تهدید به استعفا و کناره گیری از خدمت نظامی کرده بودند. دشواری جنگ شهری: ارتش رژیم صهیونیستی به طور بنیادین برای جنگ شهری تشکیل نشده، بلکه همواره برای جنگ‌های بین مرزی و خارجی خود را آماده کرده بود، اما عملیات طوفان الاقصی نظامیان صهیونیست را شوکه و آنان را وارد نبرد سخت جنگ شهری کرد.

خبر مرتبط

دور جدید مذاکرات فتح و حماس!؟

روزنامه وال استریت ژورنال از مذاکره میان دو فراکسیون فلسطینی فتح و حماس برای اتحاد مجدد در قالب «سازمان آزادی بخش فلسطین» خبر داده است. در این گزارش آمده اسماعیل هنیه، رهبر کنونی و خالد مشعل، رهبر پیشین حماس با حسین الشیخ، قائم مقام دبیر کل جنبش فتح دیدار کرده و برای حل کردن اختلافات دو طرف و چگونگی حکمرانی بر کرانه باختری و نوار غزه پس از جنگ است. وال استریت ژورنال نوشته این مذاکرات ممکن است باعث افزایش اختلافات شاخه نظامی و سیاسی حماس شود. تایمز اسرائیل نیز این مذاکرات را نشانه افزایش فشارها بر حماس دانسته است. حسام بدران، از اعضای ارشد حماس تایید کرده که محمد دهلان، عضو سابق فتح که روابط قدرتمندی با کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و مصر دارد، می گوید: «من دوست حماس نیستم، ولی بدون حماس هیچ صلحی در کار نخواهد بود. دهلان در حال حاضر ساکن ابوظبی است.» وال استریت ژورنال مدعی است که یحیی السنوار، رئیس دفتر سیاسی حماس در غزه دستور داده هیئت حماس مذاکرات را ترک کند. دفتر سیاسی حماس با شاخه نظامی آن اختلافاتی بر سر مواجهه با اسرائیل دارد؛ شاخه نظامی خواستار نابودی اسرائیل است، ولی دفتر سیاسی، (از سال ۲۰۱۷) با پذیرش مرزهای سال ۱۹۶۷ تا حدی از نابودی اسرائیل عقب نشسته است. حسام بدران در گفت و گو با وال استریت ژورنال اعلام کرده: «ما جنگ را به خاطر جنگ نمی خواهیم و بخشی از یک بازی با حاصل جمع صفر نیستیم! ما خواستار پایان جنگیم!»

کنگره آمریکا: کمک نظامی به اوکراین تا پایان سال ۲۰۲۳ تصویب نخواهد نشد

تنهایی زلنسکی

اوکراین در نبرد با نیروهای روسیه با کمبود مهمات روبه‌روست. دولت کی‌یف برای تامین مهمات نیاز به پول دارد، اما در اروپا، مجارستان کمک ۵۰ میلیارد یورویی اتحادیه اروپا به اوکراین را مسدود کرد. رهبران دموکرات و جمهوری‌خواه سنای آمریکا نیز گفته‌اند که واشنگتن نمی‌تواند بسته جدید کمک‌های نظامی به اوکراین را تا قبل از پایان سال (یک هفته آینده) تصویب کند. در حالی که بودجه کمک‌های آمریکا به اوکراین در ۳۰ دسامبر به پایان می‌رسد. چاک شومر و میچ مک کانل در بیانیه‌ای مشترک گفتند که مذاکره کنندگان به تلاش برای نهایی کردن توافق ادامه خواهند داد. بسته کمکی ۶۰ میلیارد دلاری آمریکا هم اکنون به دلیل مخالفت جمهوری‌خواهانی که به دنبال بودجه بیشتر در سیاست‌های مهاجرتی هستند با بن‌بست روبه‌رو شده است. این تاخیر ضربه‌ای به ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین است که در تلاش بود با سفر به آمریکا این کمک چند ده میلیارد دلاری را تضمین کند. به نوشته بلومبرگ، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه از تاخیر پیش‌آمده در تامین مالی اوکراین استفاده کرد و گفت که نیروهایش «ابتکار عمل» در میدان نبرد را به دست گرفته‌اند. او افزود که اوکراین «متحمل خسارت‌های سنگینی شده و تا حد زیادی ذخایر نظامی خود را از دست داده است». در بیانیه مشترک سه‌شنبه شب، شومر و میچ مک کانل، رهبر اقلیت جمهوری‌خواهان در سنا گفتند: «مسائل چالش برانگیز باقی مانده است، اما ما متعهد به رسیدگی به نیازها در مرز جنوبی و کمک به متحدان و شرکایمان برای مقابله با تهدیدات جدی در اسرائیل، اوکراین و هند و اقیانوس آرام هستیم». آن‌ها در ادامه افزودند: «سنا اجازه نخواهد داد که این چالش‌های امنیت ملی بی‌پاسخ بماند». تاخیر در کمک‌های ایالات متحده به اوکراین یکی دیگر از نشانه‌های بارز کاهش حمایت متحدان کی‌یف محسوب می‌شود، اما، ولودیمیر زلنسکی، به رغم نگرانی‌ها درباره کاسته شدن از میزان کمک‌های غرب گفت که به تحقق وعده‌های آمریکا در خصوص این کشور اطمینان دارد. وی که در یک کنفرانس مطبوعاتی به مناسبت پایان سال میلادی شرکت کرده بود، گفت: «مطمئن هستم که ایالات متحده به ما خیانت نخواهد کرد.» زلنسکی در حالی که کمتر از یک سال تا انتخابات ریاست جمهوری آمریکا مانده، درباره بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید گفت: «اگر سیاست رئیس جمهور بعدی، هر کسی که باشد، در قبال اوکراین تفاوت کند و سردتر یا اقتصادی‌تر شود؛ فکر می کنم سیگنالی خواهد بود که تاثیری بسیار قوی بر روند جنگ خواهد گذاشت.»

پیشخوان بین الملل

روزنامه فرانسوی لومانیته «اسرائیل می خواهد گوانتانامو را تکرار کند» را تیتر یک خود کرد و نوشت: «تهدید، آزار، تحقیر... زندانیان فلسطینی آزاد شده در جریان آتش بس بین حماس و تل آویو روایتی دلخراش از بازداشت خود در زندان های اسرائیل ارائه می کنند.»

قاب بین الملل

ولادیمیر پوتین رئیس فدراسیون روسیه مدارک خود را برای ثبت نام به عنوان نامزد انتخابات ریاست جمهوری به اعضای کمیسیون مرکزی انتخابات ارائه می کند. انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ روسیه در یک دوره سه روزه از ۱۵ تا ۱۷ مارس ۲۰۲۴ برگزار می شود. / اسپوتنیک

ایکس روز

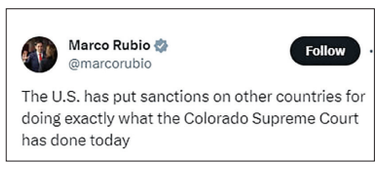

سناتور جمهوری خواه، مارکو روبیو، در واکنش به حکم دادگاه عالی کلرادو برای رد صلاحیت دونالد ترامپ نوشت: ایالات متحده کشورهای دیگر را به دلیل انجام دقیقاً همان کاری که امروز دادگاه عالی کلرادو انجام داد، تحریم کرده است.

کارتون روز

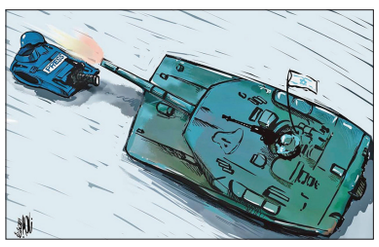

اسرائیل و خبرنگاران

نمای روز

توزیع غذا بین آوارگان جنگی فلسطینی در شهر رفح در جنوبی ترین منطقه نوار غزه / زوما

چهره روز

نخست‌وزیر کویت دیروز استعفای کابینه را تقدیم شیخ مشعل الاحمد الصباح، امیر کویت کرد. شیخ مشعل الاحمد الصباح در مجلس امت کویت (پارلمان) به عنوان امیر جدید این کشور سوگند قانون اساسی یاد کرد.